

Suomen Pankin hallussa olevat Suomen valtion sitoumukset v. 1928.

Kuukauden loppu	Lyhytaikaisia sitoumuksia	Obligatioita				Yhteensä (1+5)
		Korvaus Venäjän valuuttalainoista	Avustuslaina (350,0)	Muita obligatioita Suomen rahassa	Obligatioita ulkomaan rahassa	
	1	2	3	4	5	
	Kirjattu arvo miljoonin markoin					
1927						
Joulukuu	12.0	89.9	19.6	245.8	355.3	367.3
1928						
Tammikuu	—	89.9	16.7	279.8	386.4	386.4
Helmikuu	—	—	—	316.4	316.4	316.4
Maaliskuu	—	—	—	319.4	319.4	319.4
Huhtikuu	—	—	—	319.4	319.4	319.4
Toukokuu	—	—	—	319.4	319.4	319.4
Kesäkuu	—	—	—	318.7	318.7	318.7
Heinäkuu	—	—	—	318.7	318.7	318.7
Elokuu	—	—	—	299.5	299.5	299.5
Syyskuu	—	—	—	298.6	298.6	298.6
Lokakuu	—	—	—	250.8	250.8	250.8
Marraskuu	—	—	—	252.0	252.0	252.0
Joulukuu	—	—	—	246.3	246.3	246.3

Mitä tulee Pankin hallussa oleviin ulkomaanrahalle asetettuihin Suomen valtion obligatioihin, on niiden määrä huomattavasti vaihdellut, pääasiallisesti seuraavista syistä. Vuoden alussa Pankki osti valtion laskuun skandinavisen lainan obligatioita, jotka sittemmin luovutettiin valtiolle. Otetuaan osaa sen lainan emissioon, jonka valtio otti viime vuonna, Pankki sai haltuunsa tämän lainan obligatioita helmi—maaliskuulla. Vuoden loppupuolella näkyvä obligatioiden huomattava väheneminen johtui useista suurista myynneistä.

Ulkomaiset suhteet.

Vuoden kuluessa Suomen Pankki on tehnyt kirjeenvaihtajasopimukset Ranskan valtiopankin (Banque de France) ja The Canadian Bank of Commerce'n kanssa. Valtuuttaessaan tammikuun 27 päivänä Johtokunnan uudistamaan Englannin pankin (Bank of England) kanssa aikaisemmin teh-

dyn sopimuksen 600,000 punnan provisiovapaasta krediivistä pankkivaltuusmiehet samalla oikeuttivat johtokunnan purkamaan sitoumuksen, milloin siihen katsottaisiin olevan aihetta. Sopimus purettiin huhtikuussa. Kun vuoden jälkipuoliskolla raha-asema kiristyi, järjestettiin Pankille vuoden lopulla ulkomainen reservi siten, että Pankille National City Bank'in ja Stockholms Enskilda Bank'in kanssa vuodeksi tehdyllä sopimuksella varattiin tilaisuus myydä näille pankeille määrättyillä ehdoilla Pankin hallussa olevia ulkomaanrahan määräisiä obligatioita sovitusta, suunnilleen markkina-kurssia vastaavasta hinnasta aina 25 miljoonan Ruotsin kruunun määrään saakka. Tätäkään reserviä ei kuitenkaan ole tarvinnut käyttää.

Pankki on kuluneenakin vuonna tehokkaasti toiminut lyhytaikaisten ulkomaisten luottojen järjestämiseksi maan vientiteollisuudelle. Näiden luottojen provisiot on voitu saada vielä huomattavasti edullisemmiksi kuin edellisenä vuonna. Varsinainen korko

niistä on, kuten yleensä korkokanta ulkomailla, jonkun verran kohonnut.

Setelinanto.

Pankin liikkeessä oleva setelistö oli vuoden alussa huomattavasti suurempi kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna. Mutta se ei sanottavasti kasvanut vuoden aikana ja vuoden lopussa se oli, niinkuin kireään raha-aikaan katsoen on luonnollista, jonkun verran (1.2 milj. mk.) pienempi kuin vuoden alussa. Vuoden alkaessa setelistö oli 1,514.4 milj. mk. (edellisenä vuonna 1,345.7 milj. mk.) ja vuoden lopussa 1,513.2 milj. mk. Suurimmillaan se oli viime vuonna huhtikuussa (jonka 7 päivänä se oli 1,660.9 milj. mk.) ja pienimmillään tammikuussa (23 päivänä 1,446.7 milj. mk.).

Seuraavasta yhdistelmästä näkyy, kuinka paljon Pankilla oli vuoden 1927 ja viime vuoden kunkin neljänneksen lopussa niitä varoja, joita vastaan Pankki on oikeutettu antamaan seteleitä:

	^{31/12} 1927	^{31/3} 1928	^{30/6} 1928	^{29/9} 1928	^{31/12} 1928
Kultakassa	316.6	313.6	310.6	307.4	304.4
Ulkom. kirjeenvaihtajat	1,245.3	962.1	712.5	600.8	731.6
Ulkom. krediivi	114.6	114.6	—	—	—
Ulkom. vekseleitä	47.5	34.7	43.1	76.8	19.4
Ulkom. obligatioita	—	—	—	—	—
Korkolippuja ja ulkom. seteleitä	1.4	1.3	2.3	1.5	2.1
Kotimaisia vekseleitä	640.1	802.5	1,033.1	1,182.7	1,377.5
Yhteensä	2,365.5	2,228.8	2,101.6	2,169.2	2,435.0

Ensisijainen setelikate, jonka muodostavat kultakassa ja ulkomaisten kirjeenvaihtajain tili, oli vuoden lopussa 51.7 % vaadittaessa maksettavista sitoumuksista ja 68.5 % liikkeessä olevain setelien määrästä. Vastavat luvut edellisen vuoden lopussa olivat 78.0 % ja 110.7 %.

Niinkuin raha-aseman kiristymiseen katsoen on ymmärrettävää, muuttuivat nämä suhteet vuoden aikana tuntuvassa määrässä epäedullisempaan suuntaan. Niin suuret eivät muutokset kuitenkaan olleet, että kate

olisi pienimmilläänkään ollessa ollut katsottava riittämättömäksi.

Setelinanto-oikeus, vähennystä puuttuvan lisäkatteen vuoksi tekemättä, on v. 1928 ollut 2,879.5 milj. markan (23/1) ja 2,070.4 milj. markan (23/10) välillä. Vastaava käyttämätön setelinanto-oikeus on vaihdellut 716.4 milj. markasta (7/1) 208.7 milj. markkaan (31/12), mitkä määrät olivat, edellinen 25.44 % ja jälkimmäinen 9.33 % koko setelinanto-oikeudesta.

Lainain emissioita.

Kuluneena vuonna Pankki otti osaa kahden ulkomaan rahan määräisen lainan, nim. valtion 15 miljoonan dollarin ja Suomen Asuntohypoteekkipankki—Finlands Bostadshypoteksbank'in 10 miljoonan dollarin lainan emissioon. Edellisessä oli Pankin osuus 2 1/2 milj. dollaria ja jälkimmäisessä 900,000 dollaria. Niimikään Pankki otti osalleen 8.4 milj. mk. Fastighetsbanken i Finland Ab—Suomen Kiinteistöpankki Oy:n Suomen rahan määräisestä obligatiolainasta.

Seuraavassa yhdistelmässä on verrattu Pankin setelinanto-oikeutta ja sen käyttöä vuoden lopussa vastaavaan tilaan edellisen vuoden päättyessä.

<i>Setelinanto-oikeus</i>	^{31/12} 1927 milj. mk.	^{31/12} 1928
Kultakassa ja ulkom. valuutat	1,676.5	1,036.0
Setelinanto-oikeus sen lisäksi	1,200.0	1,200.0
Setelinanto-oikeus	2,876.5	2,236.0
<i>Käytetty määrä</i>		
Liikkeessä olevat setelit	1,514.4	1,513.2
Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset .	633.7	491.6
Myönnettyistä kassakreditteivästä nostamatta oleva määrä	31.5	22.5
Käytetty setelinanto-oikeus	2,179.6	2,027.3
<i>Setelinantoreservi</i>		
Käytettävissä oleva	185.9	208.7
Toissijaisen katteen lisäntymisestä riippuva	511.0	—
Koko setelinantoreservi	696.9	208.7
Käytetty määrä ja reservi	2,876.5	2,236.0

Setelinanto-oikeus on siis ulkomaisten valuuttain vähenemisen johdosta tuntuvasti pienentynyt. Toiselta puolen ovat vaadittaessa maksettavat sitoumukset myös jonkun verran vähentyneet, etupäässä edellä siv. 12 mainitun ulkomaisen krediitin poistuttua kirjoista. Täten setelinantoreservi on pienentynyt 696.9 miljoonasta markasta 208.7 miljoonaan markkaan, mikä on pienempi määrä kuin missä se on ollut pitkään aikaan. Runsaan rediskonttauksen johdosta toissijainen kate oli vuoden lopussa suurempi kuin 1,200 miljoonaa markkaa, joten toissijaisen katteen lisääntymisestä riippuvaa setelinantoreserviä ei esiinny: koko setelinantoreservi oli välittömästi käytettävissä.

Koko setelinanto-oikeudesta setelireservi

oli vuoden päättyessä, kuten edellä jo tuli mainituksi, 9.3 %, kun se vuoden alkaessa oli 24.2 %. Vuoden aikana raha-asemassa tapahtuneen kiristymisen vaikutus Suomen Pankkiin näkyy tässä vähentymisessä erittäin selvästi. On kuitenkin huomattava, että niin pian kuin raha-asema vuoden vaihteen jälkeen oli helpottunut, Suomen Pankin setelireservi heti tuntuvasti kasvoi.

Pankin tilinpäätös.

O m a i s u u s t a s e.

Eroavaisuudet Pankin viime vuoden ja edellisen vuoden omaisuustaseen välillä näkyvät seuraavasta yhdistelmästä:

<i>V a r a t:</i>	^{31/12} 1927 milj. mk.	^{31/12} 1928
Kultakassa	316.6	304.4
Ulkomaisia kirjeenvaiht.	1,245.2	731.5
Ulkom. krediitti	114.6	—
Ulkomaisia vekseleitä ..	47.5	19.4
Korkolippuja ja ulkom. setel.	1.4	2.1
Kotimaisia vekseleitä ..	640.1	1,377.5
Hypoteekkilainoja	59.1	46.0
Kassakreditteivä	111.1	132.5
Valtion lyhytaikaisia sitoumuksia	12.0	—
Valtion oblig. Suomen rahassa	109.5	—
Muita oblig. Suomen rahassa	26.5	50.3
Oblig. ulkomaan rahassa	256.2	291.8
Pankkikiinteistöt ja kalusto	12.0	12.0
Erinäisiä tilejä	65.4	51.1
Yhteensä	3,017.2	3,018.6

V e l a t:

Liikkeessä olevia seteleitä	1,514.4	1,513.2
Valtiovaraston pano- ja ottotili	371.3	375.4
Muiden pano- ja ottotili	96.1	81.5
Ulkom. krediitti	114.6	—

Postivekseleitä	18.5	14.4
Ulkom. kirjeenvaihtajia.	3.6	5.8
Kantarahasto	500.0	500.0
Vararahasto	240.5	357.1
Pankkikiint. ja kalusto	12.0	12.0
Erinäisiä tilejä	29.5	15.2
Vuoden voitto	116.7	144.0
Yhteensä	3,017.2	3,018.6

Tärkeimmät muutokset, joiden nämä numerot osoittavat vuoden aikana tapahtuneen Suomen Pankin tilassa, johtuvat siitä raha-aseman muuttumisesta, jota ja jonka vaikutuksia edellä jo on eri yhteydessä esitetty.

Että Pankin kultavarasto on edelleen vähän pienentynyt, siihen on kuitenkin syynä vain se, että Pankilta on viimekin vuonna ostettu kultaa teknillisiin tarpeisiin. Kullan vientiä ei vuoden aikana, enempää kuin edellisenkään vuonna, esiintynyt, mikä on luonnollista, kun ulkomaisten maksujen suorittaminen ei sitä tehnyt tarpeelliseksi. Ohjesääntönsä mukaan Suomen Pankki ei ole ehdottomasti velvollinen luovuttamaan seteleitensä vastaan kultaa. Pankilla ei kuitenkaan näytä olevan syytä kieltäytyä tyydyttämistä sitä suhteellisen vähäistä kullan kysyntää, jota täällä esiintyy teknillisiin tarpeisiin. Kun Pankki näyttää tarvitsevan siihen kultaa noin 1 miljoonan markan arvosta keskimäärin kuukautta kohti, ja Suomen Pankin kultavarasto ohjesäännön 7 §:n 2 mom:n mukaan on pidettävä vähintään 300 miljoonassa markassa, täytyy Pankin todennäköisesti läheisessä tulevaisuudessa ostaa jonkun verran kultaa.

Pankin ulkomaisten kirjeenvaihtaja-saattavien suuri väheneminen on, kuten edellä on esitetty, suoranainen seuraus viime vuoden suuresta tuontienemmyydestä. Pienimmillään (563.8 milj. mk) Pankin valuuttavarasto oli lokakuun lopulla (23/10); sen jälkeen se jälleen jonkun verran lisääntyi.

Myöskin Pankin ulkomaanrahan määräisten vekselien väheneminen johtui suuresta ulkomaan valuutan kysynnästä.

Kotimaisen luotonannon tileillä samoin kuin Pankin obligatiovarastossa tapahtuneiden muutosten syistä on edellä jo mainittu tärkeimmät. Kun Pankin obligatiot viime vuoden päättyessä olivat, lukuunottamatta 50.3 miljoonan markan kirjanpitoarvoa edustavaa määrää, vieraalle rahalle asetettuja, on siis se Suomen Pankin obligatiovaraston kehitys etupäässä helposti rahaksi muutettavia ulkomaanrahan määräisiä obligatioita käsittäväksi, josta pankkivaltuusmiesten edellisessä kertomuksessa, s. 18, mainittiin, viime vuoden aikana nopeasti jatkunut. Ulkomaanrahan määräisiä obligatioita oli koko obligatiovarastosta vuoden alussa 63.4 %, vuoden lopussa 85.3 %.

Pankin vararahaston lisääntyminen johtui vuoden 1927 voitosta, jonka koko määrä ohjesäännön mukaisesti oli siihen lisättävä.

T u l o s t a s e.

Seuraavasta yhdistelmästä näkyy, millaiseksi Pankin voitto- ja tappiotili on muodostunut kahtena viimeisenä vuonna:

<i>T u l o t:</i>	V. 1927.	V. 1928.
Korkoja kotimaisesta lainausliikkeestä Smk.	55,500,265 : 06	79,954,171 : 26
Korkoja ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta ..	43,583,842 : 09	44,142,145 : 89
Korkoja obligatioista	28,786,283 : 19	30,676,168 : 05
Agio	9,197,659 : 51	6,594,619 : 91
Provisioita	6,959,860 : 82	8,062,796 : 18
Maksettuja epävarmoja saatavia	7,244 : 58	23,633 : 57
Smk.	144,035,155 : 25	169,453,534 : 86

Menot:	V. 1927.	V. 1928.
Palkkoja ja palkkioita Smk.	7,331,032:60	7,371,636:02
Eläkkeitä ja avustuksia	432,132:88	481,866:70
Pankkivaltuusmiesten palkkioita ja kuluja	121,879:33	145,183:16
Setelien valmistus	3,489,924:57	3,504,427:25
Erinäisiä kuluja	2,013,197:29	1,994,523:79
Obligatioiden ja osakkeiden tiliarvoa alennettu	13,707,832:14	11,850,697:72
Pankkikiinteistöjen tiliarvoa alennettu	209,906:20	—
Kaluston tiliarvoa alennettu	64,592:50	81,059:30
Epävarmoiniin saataviin siirretty	—	—
Pankin voitto	116,664,657:74	144,024,140:92
Smk.	144,035,155:25	169,453,534:86

Setelipankille semmoisenaan kireä raha-aika usein on rahallisesti edullinen ja Suomen Pankinkin toiminta antoi viime vuonna yksityistaloudellisesti suotuisan tuloksen. Bruttotulot kasvoivat niin suuresti kuin 25.5 miljoonaa markkaa. Ensi sijassa lisäys johtui kotimaisen lainanannon lisääntymisestä, joka taas pääasiallisesti johtui yksityispankkien kasvaneista rediskonttauksista. Vuoden loppupuolella myötävaikutti tulokseen myös korkeampi korkokanta. Kotimaisen lainanannon keskimääräinen korko oli kuitenkin alempi kuin edellisenä vuonna. Kun kotimaisten luottojen keskimäärä vuodesta 1927 kohosi 66 %, lisääntyi tulo niistä noin 44 % eli tuntuvasti vähemmän. Ulkomaiset korot eivät kasvaneet sanottavasti, mutta kuitenkin jonkun verran, vaikka Pankin ulkomaiset sijoitukset viime vuonna olivat keskimäärin 24 % pienemmät kuin edellisenä. Tämä johtui ulkomailla yleensä valinneesta korkeammasta korkokannasta, jota Pankki saattoi käyttää hyväkseen. Obligatiokorot lisääntyivät sen johdosta, että Pankilla ajoittain oli enemmän obligatioita kuin aikaisemmin, mikä taas etupäässä johtui ulkomaisten rahamarkkinain valmistelusta suomalaisia lainoja varten. Agiovoiton vähentämisen pääsyyntä on se, että tunnetun

saksalaisen toiminimen Piehl & Fehling'in vararikon johdosta lunastamatta jääneiden ulkomaan vekselien ja shekkien kokonaismäärä, Suomen rahassa mk. 5,696,180:60. tilinpäätöksessä poistettiin, ja että tämä poisto rasittaa agiotiliä, jonka kautta ulkomaan rahan määräiset vekselit kulkevat, niiden osto kun tietää vieraan valuutan ostoa. Provisioiden lisääntyminen oli seuraus liikkeen kasvamisesta.

Pankin kokonaismenot pysyivät, kasvaneesta liikkeestä huolimatta, melkein edellisen vuoden määrässä (13.5 milj. mk. v. 1928, 13.4 milj. mk. v. 1927). Että palkat ja palkkiot vähän kasvoivat, johtuu siitä, että johtokunta neljännen jäsenen nimityksen jälkeen viime vuonna oli ensimmäisen kokonaisen vuoden täysilukuinen. Eläkkeiden ja avustusten summan nousun syynä ovat eräät uudet eläkkeet. Pankkivaltuusmiesten palkkioihin kului jonkun verran enemmän kuin ennen sen johdosta, että pankkivaltuusmiesten lukumäärä nyt on suurempi kuin aikaisemmin. Korkokannan noustessa on katsottu olevan syytä nytkin käyttää huomattava määrä obligatioiden kirjanpitoarvon alentamiseen. Alennus kohdistuu vuoden aikana hankittuihin obligatioihin; vanhempi obligatiovarasto oli jo ennestään kirjattu

tuntuvasti alle markkinahintain. Pankin kaikki obligatiot tuottavat nyt vähintään 8 % kirjanpitoarvolleen.

Mainittavia uudisrakennuksia ei Pankilla viime vuonna ollut eikä kiinteistöpoistojen tekoon ollut muutakaan aihetta. Pienemät korjauskustannukset on viimekin vuonna viety kiinteistöjen menoihin. Mitä on käytetty kaluston hankintaan, on tavallisuuden mukaan kokonaan poistettu.

Pankin nettovoitto oli viime vuonna suurempi kuin milloinkaan ennen. Voitto oli:

V. 1924	65.4 milj. mk.
„ 1925	82.7 „ „
„ 1926	107.1 „ „
„ 1927	116.7 „ „ sekä
„ 1928	144,024,140 mk. 92 p.

Suomen Pankin ohjesäännön 30 §:n mukaan on Pankin koko voitto käytettävä vararahaston lisäämiseen, kunnes viimeai-

nittu on noussut 500 miljoonaan markkaan, jonka jälkeen voitosta vähintään kolmannes on menevä samaan tarkoitukseen. Näiden määräysten mukaisesti on Pankin viimevuotisesta voitosta siirretty vararahastoon kaikkiaan Smk 143,256,607:07.

Tämän siirron kautta Pankin vararahasto on saavuttanut ja vähän sivuuttanut 500 miljoonan markan määrän. Siitä huolimatta on pankkivaltuusmiesten mielestä tärkeätä, että, maan talouselämän yhä laajentuessa, Suomen Pankin omia varoja toistaiseksi edelleen ja jatkuvasti lisätään Pankin voitosta enemmän kuin ohjesäännön mukaan on välttämätöntä. Näin ollen pankkivaltuusmiehet kunnioittaen ehdottavat,

että viime vuoden voiton jäännöskin, Smk. 767,533:85, joka on Eduskunnan käytettävänä, siirretään Pankin vararahastoon.

Eräitä Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita.

Rahalain muutos.

Sen johdosta, että 5, 10 ja 20 markan setelien kustannukset olivat muodostuneet melkoisen suuriksi, kun kaksi alimmanarvoista seteliä kestää keskimäärin ainoastaan 13—14 kuukautta, ja että pieniarvoisten setelien käyttö tuotti sekä liike-elämälle että suurelle yleisölle erinäisiä hankaluuksia, Pankin johtokunta kirjelmässä 26 päivältä tammikuuta teki pankkivaltuusmiehille esityksen toimenpiteeseen ryhtymisestä sellaisen muutoksen aikaansaamiseksi rahalakiin, että käytännössä olevien vaihtorahojen lisäksi rahajärjestelmään tulisi kuulumaan myöskin isommanarvoisia vaihtorahoja. Pankkivaltuusmiehet olivat johtokunnan kanssa yhtä mieltä toimenpiteen tarpeellisuudesta ja pyysivät sen vuoksi huhtikuun 7 päivänä lähettämässään kirjelmässä Valtioneuvostoa ryhtymään tarpeelliseen toimenpiteeseen, jotta Eduskunnalle annettaisiin Hallituksen esitys sellaisten muutosten tekemisestä rahalakiin kuin puheenaoleva uudistus edellytti.

Sitten kun Eduskunta oli hyväksynyt tähän tarpeelliset rahalain muutokset ja ne oli vahvistettu, pyysi Valtiovarainministeriö pankkivaltuusmiesten lausuntoa uusien alumiinipronssisten vaihtorahojen piirustuksista. Pankkivaltuusmiehet antoivat pyydetyn lausunnon toukokuun 14 päivänä.

Kysymys rahapajan siirrosta Suomen Pankin hoitoon.

Vastauksessaan Hallituksen esitykseen vuoden 1923 tulo- ja menoarviosta Eduskunta oli kehoittanut Hallitusta ottamaan harkittavaksi, voitaisiinko rahapaja lak-

kauttaa ja sen tehtävät antaa Suomen Pankin toimeksi. Sen johdosta pankkivaltuusmiehet Valtiovarainministeriön pyynnöstä esittivät asiasta mielipiteensä, niinkuin pankkivaltuusmiesten kertomuksessa vuodelta 1923, sivuilla 28 ja 29 on kerrottu.

Lokakuun 14 päivänä 1927 Valtiovarainministeriö pyysi pankkivaltuusmiesten lausuntoa siitä, voitaisiinko rahapaja lakkauttaa ja millä ehdoilla Suomen Pankki ehkä voisi ottaa suorittaakseen rahalaissa edellytetyn rahanlyönnin. Saatuaan johtokunnan lausunnon asiasta, pankkivaltuusmiehet helmikuun 7 päivänä ilmoittivat Valtiovarainministeriölle, että Suomen Pankki oli suostuvainen ottamaan hoitoonsa rahapajan ja suorittamaan rahanlyönnin ehdolla, että se saa valtiolta lyödyt vaihtorahat ilman korvausta, lukuunottamatta uusien alumiinipronssisten 5, 10 ja 20 markan rahojen ensimmäistä lyöntiä, jonka Pankki suorittaisi 1.5 miljoonasta markasta. Rahapaja jäisi valtion omaisuudeksi ja sen uusimiseen ehdotettiin lausunnossa myönnettäväksi 5 milj. mk. siitä voitosta, jonka uusien vaihtorahojen ensimmäinen lyönti tuottaisi.

Toimenpiteitä, jotka koskevat yksityisten sitoumuksia Pankille.

Pankkivaltuusmiehet ovat v. 1928 käsitelleet yhden vähäistä akordia koskevan hakeuksen.

Johtokunnan esityksestä pankkivaltuusmiehet ovat päättäneet, että eräät epävarmoiksi merkityt saatavat vuosilta 1890, 1892, 1901, 1902, 1903, 1913 ja 1924, yhteensä Smk. 92,143:23, poistetaan tileistä kokonaan arvottomina.

Tilintarkastus.

Vuoden 1927 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, opettaja Aleksander Fränti, vaakuutusvirkamies Kaarlo Harvala, filosofian-tohtori F. V. Härmä ja pankinjohtaja Tyko Reinikka toimittivat helmikuun 20 ja maaliskuun 5 päivän välisenä aikana Pankin vuoden 1927:n tilien tarkastuksen. Tilintarkastajain puoltosanan mukaisesti ja Pankin ohjesäännön tätä koskevain säännösten nojalla pankkivaltuusmiehet ovat myöntäneet johtokunnalle vastuuvapauden Pankin hallinnosta vuodelta 1927.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus.

Pankkivaltuusmiesten johtosäännön 5 §:n määräyksen mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat vuoden aikana joka toinen kuukausi toimittaneet Pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen.

Inventtaukset ja haarakonttorien tarkastus.

a) Pääkonttorissa.

Johtosääntönä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassaholvien ja rahastojen sekä laina- ja vakuuskirjain ynnä panttien ja talletusten inventtauksen. Sanotussa inventtauksessa saadut tulokset ovat olleet Pankin kirjain mukaiset.

b) Haarakonttoreissa.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvonneet, että konttorien valvojat ovat inventanneet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Sitäpaitsi on vuoden varrella kaikki haarakonttorit tarkastettu.

Virka- ja toimihenkilöiden palkkaus.

Kokouksessaan joulukuun 21 päivänä

pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä myönsivät 1,100,000 markkaa käytettäväksi tarpeen mukaan Pankin ylimääräisten toimihenkilöiden palkkaamiseen vuonna 1929.

Eläke- ja avustusasioita.

Kuluneen vuoden aikana pankkivaltuusmiehet ovat myöntäneet yhden eläkesäännön mukaisen 12,000 markan suuruisen vuotuisen eläkkeen sekä yhden 12,000 markan suuruisen kertakaikkisen lahjapalkkion.

Haarakonttorien valvojat.

Vuodeksi 1929 pankkivaltuusmiehet ovat, johtokunnan tehtyä asiasta ehdotuksen, määränneet Pankin haarakonttorien valvojiksi ja niiden varamiehiksi seuraavat henkilöt:

Turun konttori: valvojat kunnallisneuvosmies Ernst Petter Johan Thomé ja johtaja Esko Grönlund sekä varamiehet vapaaherra Rolf Maximilian Carpelan ja johtaja Evert Holmberg.

Porin konttori: valvojat johtaja Johan Odert Rosengren ja johtaja Toivo Rintala sekä varamiehet kauppias William Tarkiainen ja johtaja Pehr A. Collin.

Vaasan konttori: valvojat pormestari Ivar Wilhelm Hasselblatt ja johtaja Juho Alatalo sekä varamiehet konsuli Johan Alfred Viklund ja johtaja Aleksander Niinioja.

Oulun konttori: valvojat kauppaneuvos Frans Adolf Rieki ja johtaja Otto Alfons Karhi sekä varamiehet varakonsuli Torsten Lundberg ja johtaja Otto Balthasar.

Kuopion konttori: valvojat maanmittausinsinööri Pekka Juho Rinkinen ja kunnallisneuvos Bruno Ilmoniemi sekä varamiehet johtaja Otto Ville Ruotsalainen ja varatuomari Gunnar Valdemar Hellén.

Joensuun konttori: valvojat kaupunginvouti Albert Lennart Paqvalen ja oikeusneuvosmies Aksel Walle sekä varamiehet

filosofianmaisteri liikemies Yrjö A. Kaanrinta ja agronomi Väinö Muukkonen.

Sortavalan konttori: valvojat ent. apteekkari Sven Holsti ja kruununvouti Aleksander Weledejeff sekä varamiehet käsieteollisuusneuvoja Juho Jalmari Tyynelä ja johtaja Robert Valentin Niskanen.

Viipurin konttori: valvojat kauppias Paul Sergejeff ja johtaja Ernst Hämäläinen sekä varamiehet johtaja Otto Korhonen ja johtaja Heikki Sinkkonen.

Mikkelin konttori: valvojat insinööri Edwin Allén ja pormestari Erkki Veikko Kuokkanen sekä varamiehet toimitusjohtaja Valter Pulkkinen ja kunnallisneuvos Otto Kinunen.

Tampereen konttori: valvojat oikeusneuvosmies Kaarlo Haljala ja toimitusjohtaja Mikko Petter Lampén sekä varamiehet johtaja Pentti Hirvonen ja tehtailija Johan Niklas Salminen.

Hämeenlinnan konttori: valvojat kauppaneuvos Anders Gustaf Skogster ja kauppias Johan Verner Fredriksson sekä varamiehet lääninsihteeri Toivo Johannes Horelli ja Tehtailija Kaarlo Edvard Kauppinen.

Jyväskylän konttori: valvojat johtaja Kaarlo Vilhelm Laitila ja apteekkari Eugen Mansnerus sekä varamiehet lehtori Herman Hämäläinen ja varatuomari Paul Åke Lund.

Kotkan konttori: valvojat kauppias Emil Saxell ja liikemies Arthur Lemke sekä varamiehet pormestari Atte Mönkö ja filosofianmaisteri H. L. Wennerstrand.

Pankkivaltuusmiehet ja tilintarkastajat.

Tammikuun 13 päivänä 1928 annetun

uuden valtiopäiväjärjestyksen mukaan valitaan edustajanvaalien jälkeen alkavilla ensimmäisillä varsinaisilla valtiopäivillä yhdeksän pankkivaltuusmiestä. Tätä määrystä sovellettiin ensi kerran kuluneena vuonna, maaliskuun 21 päivänä. Silloin valittiin pankkivaltuusmiehiksi:

puolustusministeri *Jalo Lahdensuo*,
toimitusjohtaja *Väinö Tanner*,
professori *E. Nevanlinna*,
kunnallisneuvos *Aug. Raatikainen*,
filosofiantohtori *Johan Helo*,
varatuomari *Yrjö Pulkkinen*,
professori *Arthur af Forselles*,
kauppalanesimies *Rieti Itkonen* ja
kanslianeuvos *Niilo Liakka*.

Näistä kolme ensiksi mainittua muodostaa suppeamman pankkivaltuuston.

Samalla kertaa valittiin Pankin tilintarkastajiksi ja heidän varamiehistään:

kansakoulunopettaja *Aleksanteri Fränti* ja hänen varamiehekseen maanviljelijä *V. K. Särkkä*;

johtaja *Kaarlo Harvala* ja hänen varamiehekseen maanviljelijä *August Kuusisto*;
pankinjohtaja *Tyko Reinikka* ja hänen varamiehekseen maanviljelijä *P. Saarinen*;
filosofiantohtori *F. V. Härmä* ja hänen varamiehekseen kunnallisneuvos *Artturi Hiidenheimo*; sekä

filosofianmaisteri *J. V. Keto* ja hänen varamiehekseen toimittaja *Artturi Aalto*.

Kokouksessaan maaliskuun 28 päivänä pankkivaltuusmiehet valitsivat puheenjohtajakseen allekirjoittaneen Nevanlinnan ja varapuheenjohtajakseen allekirjoittaneen Tannerin.

Helsingissä helmikuun 28 päivänä 1929.

E. Nevanlinna.

Väinö Tanner.
Johan Helo.

Jalo Lahdensuo.
Yrjö Pulkkinen.

August Raatikainen.
Arthur af Forselles.

Rieti Itkonen.

Niilo Liakka.

K. N. Rauhala.